

Aanvulling op het planMER voor buitengebied Someren deelgebied 4

27 oktober 2022

Verantwoording

Titel	Aanvulling op het planMER voor buitengebied Someren deelgebied 4
Opdrachtgever	Gemeente Someren
Projectleider	
Auteur(s)	
Projectnummer	1288850
Aantal pagina's	11
Datum	27 oktober 2022
Handtekening	Ontbreekt in verband met digitale verwerking. Dit rapport is aantoonbaar vrijgegeven.

Colofon

TAUW bv
Handelskade 37
Postbus 133
7400 AC Deventer
T +31 57 06 99 91 1
E info.deventer@tauw.com

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	De aanbevelingen van de commissie-m.e.r.	4
1.2	Gevolgen van de uitspraak d.d. 7 september 2022	4
2	Inventarisatie Wnb-vergunningen.....	5
3	Nieuwe jurisprudentie.....	7
3.1	Korte toelichting op de uitspraken van 7 september 2022	7
3.2	De opzet van het stikstof onderzoek in het planMER	7
3.3	Berekening van de referentie situatie.....	8
3.4	Berekening van de worst case situatie.....	8
3.5	Beschikbare interne salderingsruimte	8
3.6	Haalbaarheid op bedrijfsniveau.....	9
4	Bevindingen en conclusies	10
4.1	Advies van de commissie-m.e.r.	10
4.2	Uitspraken Raad van State d.d. 7 september 2022	10
4.3	Conclusies.....	11

1 Inleiding

Op 7 april 2022 is het planMER behorend bij het bestemmingsplan Buitengebied Someren - Deelgebied 4 van de gemeente Someren uitgebracht. Dit planMER is gelijktijdig met het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Someren - Deelgebied 4 ter visie gelegd. Over het planMER is op 22 juli 2022 door de commissie m.e.r. een advies uitgebracht. In de voorliggende rapportage wordt het planMER aangevuld langs de lijn die de commissie adviseert. Daarnaast wordt ingegaan op mogelijke consequenties van de RvS-uitspraken d.d. 7 september 2022 (202106900/01, 202106908/1 en 202106915) voor het stikstofonderzoek in het planMER. Door deze aanvulling op het planMER toe te voegen (als bijlage) aan de toelichting op het door de gemeenteraad vast te stellen definitief bestemmingsplan wordt de wijze waarop 'het milieu' een plek krijgt in de besluitvorming verbreed en geactualiseerd.

1.1 De aanbevelingen van de commissie-m.e.r.

In deze paragraaf wordt kort weergegeven hoe in deze aanvulling op het planMER, op de door de commissie geconstateerde essentiële tekortkoming is ingegaan. De commissie adviseert om in een aanvulling op het MER te onderzoeken of voor nog niet uitgevoerde activiteiten waarvoor een natuurvergunning is verleend een goede Passende Beoordeling is uitgevoerd. Hiertoe heeft de gemeente een lijst opgesteld van de nu actuele Wnb vergunningen en is beoordeeld of er in redelijkheid sprake kan zijn van wel vergunde maar nog niet gerealiseerde emissies. Deze aanvulling staat beschreven in hoofdstuk 2 van de voorliggende rapportage.

1.2 Gevolgen van de uitspraak d.d. 7 september 2022

In hoofdstuk 3 van deze aanvulling op het planMER voor het buitengebied Someren deelgebied 4 wordt ingegaan op de gevolgen van uitspraak van de Raad van State d.d. 7 september 2022 op de (interpretatie van) de uitkomsten van het stikstofonderzoek zoals dat in het planMER is gepresenteerd.

2 Inventarisatie Wnb-vergunningen

In het planMER is vastgesteld dat in de huidige situatie de Natura 2000-gebieden in de omgeving van de gemeente Someren al overbelast zijn door stikstofdepositie. Een toename van stikstofdepositie in deze gebieden zal leiden tot aantasting van de natuurlijke kenmerken van deze gebieden. Vooral het Natura 2000-gebied Strabrechtse Heide en Beuven ligt dicht bij het plangebied en is stikstofgevoelig. Dit maakt dat de uitstoot van stikstof een sterk bepalende factor is voor ontwikkelingen in het plangebied en daarmee voor de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan. Om te voorkomen dat het plan leidt tot een toename van stikstofdepositie op beschermde natuur is dit vastgelegd in een stikstofregel. Voor veehouderijen die beschikken over een onherroepelijke natuurvergunning is een uitzondering gemaakt (zie regel 4.4.1, onder t, van het bestemmingsplan).

Als er veehouderijen blijken te zijn die, binnen de nu actuele natuurvergunning, hun activiteiten (in casu de daaruit voortvloeiende emissies) na het vaststellen van het bestemmingsplan alsnog uitbreiden kan het zijn dat daarvoor een (nieuwe) Passende Beoordeling gemaakt dient te worden.

In aanvulling op de inventarisatie van de Huidige Situatie zoals die in het planMER is gepresenteerd heeft de gemeente de dossiers onderzocht zoals die in het kader van de Wet natuurbescherming actueel zijn. De resultaten van die aanvullende inventarisatie wordt gepresenteerd in tabel 2.1.

Tabel 2.1 Aanvullende vergunningen inventarisatie

ID	Type Bedrijf	Wnb vergunning	referentie afgegeven vergunning
1	Schapen	Nvt	
2	Melkvee	Nvt	
3	Legkippen	https://www.brabant.nl/actueel/bekendmakingen/natuurbeschermingsvergunning/636142098635879769	Z/010582/37696; 8 november 2016
4	Paarden	Nvt	
6	Varkens	Nvt	
7	Varkens	https://www.brabant.nl/actueel/bekendmakingen/natuurbeschermingsvergunning/635699616667036320	Z/096040; 28 december 2020
8	Paarden	Nvt	
9	Varkens	https://www.brabant.nl/actueel/bekendmakingen/natuurbeschermingsvergunning/635591709159112177	C/2154148/8571; 1 mei 2015
10	Varkens	https://www.brabant.nl/actueel/bekendmakingen/natuurbeschermingsvergunning/635683176309695001	Z/002795/16864; 27 mei 2015
11	Gemengd	Nvt	
12	Melkvee	Nvt	
13	Melkvee	Nvt	

ID	Type Bedrijf	Wnb vergunning	referentie afgegeven vergunning
14	Varkens	Nv t	
15	Melkvee	Nvt	
16	Melkvee	https://www.brabant.nl/actueel/bekendmakingen/natuurbeschermingsvergunning/635695458880160921	C2162985/11229; 10 juni 2015
17	Melkvee	Nvt	

Op basis van de kennis van de dossiers is onderzocht waar de actuele Wnb-vergunning nog ruimte zou kunnen bieden voor een eventuele uitbreiding van de emissies ten opzichte van de Huidige Situatie waarvan in het planMER is uitgegaan. Op basis van de beschikbare inzichten komen we tot de conclusie dat er geen “loze” ontwikkelruimte beschikbaar is binnen deze al eerder afgegeven vergunningen. Een aanvullende Passende Beoordeling is voor deze bedrijven dan ook niet aan de orde in het kader van deze planprocedure¹.

Ongewenste effecten op de nabijgelegen Natura2000 gebieden vanuit het plangebied kunnen dus worden uitgesloten. De in het plan opgenomen regel met betrekking tot stikstofemissie blijkt dus in deelgebied 4 van de gemeente Someren afdoende. Een verdergaand onderzoek ten opzichte van hetgeen in het planMER is gepresenteerd in dan ook niet nodig.

¹ Opgemerkt wordt dat voor uitbreidingsplannen die niet aantoonbaar kunnen voldoen aan de stikstofregel in het bestemmingsplan een buitenplanse procedure doorlopen dient te worden die separaat beoordeeld zal worden op inpasbaarheid en vergunbaarheid.

3 Nieuwe jurisprudentie

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de mogelijke gevolgen van RvS-uitspraken d.d. 7 september 2022 (202106900/01, 202106908/1 en 202106915) voor het stikstofonderzoek in het planMER buitengebied Someren – Deelgebied 4.

3.1 Korte toelichting op de uitspraken van 7 september 2022

De Raad van State komt in haar (toelichting op de) uitspraken van 7 september 2022 tot de conclusie dat het (te) onzeker is of emissiearme melkveestallen in de praktijk doen wat ze beloven, terwijl zekerheid volgens Europese natuurbeschermingsregels wel vereist is bij het verlenen van natuurvergunningen.

Uit twee wetenschappelijke onderzoeken is namelijk gebleken dat de stikstofuitstoot uit emissiearme stallen waarschijnlijk hoger is dan waarvan in de regelgeving wordt uitgegaan. De rekenwaarden (i.c. de emissiefactoren) die worden gebruikt om de stikstofuitstoot te berekenen, bieden daarom volgens de Raad van State te weinig zekerheid dat de natuur geen schade oploopt. De uitspraken hebben betrekking op stallen met de volgende codes uit de Regeling Ammoniak en Veehouderij (RAV):

- A 1.13: ligboxenstal met roostervloer voorzien van cassettes in de roosterspleten en mestschuif
- A 1.28: ligboxenstal met roostervloer, voorzien van een rubber toplaag en bevestigingsnokken met een geprofileerd oppervlak, kunststof kleppen in de roosterspleten en met mestschuif

In de RAV is aan deze twee emissiearme staltypes een emissiefactor toe gekend van 6 kg ammoniak/dier/jaar. In recent wetenschappelijk onderzoek is aangetoond dat deze waardes onder praktijk omstandigheden niet (altijd) gehaald kunnen worden.

3.2 De opzet van het stikstof onderzoek in het planMER

In het planMER wordt er op verschillende plaatsen aandacht besteed aan de (gebieds)emissies vanuit de diervverblijfsplaatsen in het buitengebied:

- In paragraaf 4.2 wordt de referentie situatie berekend voor het plangebied
 - In paragraaf 4.3 wordt de worst case berekend voor het plangebied
 - In paragraaf 4.4.4 wordt de beschikbare interne salderingsruimte in het plangebied onderzocht ter onderbouwing van de haalbaarheid van het in de planregels fixeren van de emissies/depositie
 - In hoofdstuk 8 wordt de haalbaarheid van het planalternatief op bedrijfsniveau onderzocht
- In de berekeningen die ten grondslag hebben gelegen aan de bevindingen die in deze paragrafen van het planMER zijn gepresenteerd zijn de RAV emissiefactoren gebruikt, ook voor de stallen met code A 1.13 en A 1.28. De gevolgen van de uitspraken van 7 september 2022 voor deze delen van het planMER worden hieronder kort besproken.

3.3 Berekening van de referentie situatie

In het plangebied komt het stal type A 1.13 niet voor en er is 1 diervverblijfplaats voor van het type A 1.28. Op basis van de RAV-emissie kentallen zou deze in de huidige situatie verantwoordelijk zijn voor 906 kg stikstof per jaar. De redeneerlijn van de Raad van State volgend zou dit mogelijk 1.963 kg/jaar kunnen zijn. Dat is ongeveer 2 % van de gerapporteerde gebiedsemissie van 93.168 kg/jaar. Door in de berekeningen van de referentie situatie gebruik te maken van de RAV-emissie factor van 6 kg/dier/jaar is de referentie situatie in het planMER dus enigszins onderschat.

3.4 Berekening van de worst case situatie

Op basis van de RAV-kentallen zou in de worst case het diervverblijfplaats met RAV-code A 1.28 verantwoordelijk kunnen zijn voor 1.501 kg stikstof per jaar. De redeneerlijn van de Raad van State volgend zou dit mogelijk 4.253 kg/jaar kunnen zijn. Dat is ongeveer 4,3 % van de gerapporteerde gebiedsemissie van 98.168 kg/jaar. Ook de worst case is in het planMER dus enigszins onderschat.

3.5 Beschikbare interne salderingsruimte

In paragraaf 4.4.4 van het planMER is het effect van een aantal verschillende parameters op de te verwachten gebiedsemissie gepresenteerd. In het MER is in een matrix weergegeven in welke mate er interne salderingscapaciteit beschikbaar is in het plangebied: zijn er voldoende emissie-reducerende technieken en technologieën beschikbaar om, ondanks een toename van het aantal dieren, de gebiedsemissies per saldo te doen afnemen.

De onderstaande matrix komt van blz. 40 van het MER. De matrix laat zien dat als er in de intensieve veehouderij emissie reducerende maatregelen worden genomen die de emissies met 70 % – 90 % doen afnemen, er op basis van interne saldering nog groei mogelijk is. Dit geldt in de groen gearceerde cellen: daar neemt de emissie uit het gebied af ten opzichte van de Huidige Situatie.

Gebiedsemissie in de huidige situatie: 93.168 kg/jaar zoals berekend in paragraaf 4.4.4 van het planMER								
emissie reductie (%)		uitbreiding tot maximaal (in hectares)						
Intensieve veehouderij	Niet intensieve veehouderij	1 ha	1,5 ha	2, 0 ha	2,5 ha	3,0 ha	huidig bouwvlak	
0	0	103.906	155.859	207.812	259.766	311.719	190.554	
0	26	101.090	151.634	202.179	252.724	303.269	181.202	
0	54	98.073	147.109	196.146	245.182	294.219	171.186	
0	60	88.354	132.530	176.707	220.884	265.061	160.327	
70	0	49.317	73.975	98.633	123.292	147.950	92.430*	
70	26	42.577	63.866	85.154	106.443	127.731	79.332*	
70	54	35.319	52.979	70.639	88.298	105.958	65.226*	
70	60	33.764	50.646	67.528	84.410	101.292	62.204	
85	0	37.619	56.428	75.238	94.047	112.857	71.404	
85	26	30.879	46.319	61.759	77.198	92.638	58.306	
85	54	23.621	35.432	47.243	59.054	70.864	44.200	
85	60	22.066	33.099	44.132	55.166	66.199	41.177	
* in het planMER waren deze cellen per abuis rood gearceerd weergegeven								

Gehoor gevend aan de uitspraak van de Raad van State is het gebiedsemissie-model voor melkveestallen met RAV-code A 1.28 aangepast. De emissiefactor is opgehoogd van 6 kg/dier/jaar naar 13 kg/dier/jaar. Een vergelijkbare aanpassing voor de RAV-code A 1.13 is niet nodig omdat dit staltype niet voorkomt in het plangebied. De Raad van State uitspraken d.d. 7 september 2022 gaan niet over andere emissiearme stalsystemen in de melkveesector dan A 1.13 en A 1.28, en ook niet over emissiearme stallen in de pluimvee- en varkenssector. Daarom is het gebiedsmodel verder niet aangepast. De onderstaande matrix laat zien dat een aanpassing van de emissies van A 1.28 geen verschuiving veroorzaakt in de waardering van de interne salderingscapaciteit van het plangebied. Op basis van de aangepaste interne saldering is in een vergelijkbaar patroon nog groei mogelijk.

Gecorrigeerde gebiedsemissie berekeningen; in de huidige situatie gecorrigeerd tot 94.225 kg/jaar							
emissie reductie (%)		uitbreiding tot maximaal (in hectares)					
Intensieve veehouderij	Niet intensieve veehouderij	1 ha	1,5 ha	2, 0 ha	2,5 ha	3,0 ha	huidig bouwvlak
0	0	105.073	157.609	210.146	262.682	315.219	192.304
0	26	98.030	147.045	196.060	245.075	294.090	178.751
0	54	90.446	135.668	180.891	226.114	271.337	164.155
0	60	88.820	133.230	177.640	222.051	266.461	161.027
70	0	50.483	75.725	100.967	126.208	151.450	94.181
70	26	43.440	65.161	86.881	108.601	130.321	80.628
70	54	35.856	53.784	71.712	89.640	107.568	66.032
70	60	34.231	51.346	68.461	85.577	102.692	62.904
85	0	38.786	58.178	77.571	96.964	116.357	73.155
85	26	31.743	47.614	63.485	79.357	95.228	59.601
85	54	24.158	36.237	48.316	60.395	72.474	45.005
85	60	22.533	33.799	45.066	56.332	67.599	41.878

3.6 Haalbaarheid op bedrijfsniveau

In hoofdstuk 8 (en bijlage 7) van het planMER is de haalbaarheid van het bestemmingsplan onderzocht op perceel-niveau. In het planMER is er voor de beoordeling van de haalbaarheid van het bestemmingsplan voor het ene bedrijf waar een melkveestal met RAV-code A 1.28 operationeel is, uitgegaan van een emissiearme stal. Uit de berekeningen zoals die worden gepresenteerd in bijlage 7 van het planMER blijkt dat niet in alle onderzochte scenario's het plan-alternatief haalbaar is. Omdat er in het gebiedsmodel uit wordt gegaan van een emissiearme stal zijn er op dit bedrijf nog slechts in beperkte mate vergaande maatregelen beschikbaar. Vanuit de aannames en randvoorwaarden die ten grondslag hebben gelegen aan het gebiedsmodel van het planMER geldt dat de interne salderingscapaciteit er al ver terug is gebracht in de Huidige Situatie. Op planniveau hebben de uitspraken van 7 september 2022 vooralsnog geen overwegende gevolgen voor de beoordeling van de uitvoerbaarheid van het plan als geheel.

4 Bevindingen en conclusies

In dit laatste hoofdstuk van de aanvulling op het planMER voor bestemmingsplan Buitengebied Someren – Deelgebied 4 worden de bevindingen en conclusies kort weergegeven.

4.1 Advies van de commissie-m.e.r.

Op basis van het toetsingsadvies dat op 22 juli 2022 is uitgebracht over het planMER in het kader van het bestemmingsplan buitengebied voor deelgebied 4 van de gemeente Someren van 7 april 2022, is het MER aangevuld. Daarbij is rekening gehouden met het advies van de Commissie.

Het resultaat van de door de commissie aanbevolen aanvullende inventarisatie is in hoofdstuk 2 van dit rapport gepresenteerd. Daarbij is ingegaan op de door de commissie benoemde mogelijke gevolgen op de stikstof gevoelige natuurgebieden in de directe omgeving. De resultaten van de door de gemeente uitgevoerde aanvullende vergunningeninventarisatie zijn geanalyseerd. De conclusie van die analyse is dat er ten opzichte van de Huidige Situatie waarvan in het planMER is uitgegaan, er geen 'loze' ontwikkelruimte beschikbaar is binnen deze al eerder afgegeven vergunningen. Een aanvullende Passende Beoordeling is dan ook niet nodig om ecologische effecten in dit stadium uit te kunnen sluiten. Het planMER bevatte voldoende (ecologische) informatie om een weloverwogen besluit over het bestemmingsplan te kunnen nemen.

4.2 Uitspraken Raad van State d.d. 7 september 2022

Ook is in deze aanvulling ingegaan op de consequenties van de uitspraken van de Raad van State van 7 september 2022. In die uitspraken wordt de zekerheid waarmee een tweetal emissiearme stalsystemen in de praktijk functioneren ter discussie gesteld. De gevolgen van deze uitspraken op de bevindingen die in het planMER gepresenteerd zijn worden hieronder kort weergegeven:

- De gebiedsemissies in de Huidige Situatie zijn in het planMER enigszins onderschat
- Ook de Worst Case emissies vanuit het plan gebied zijn in het planMER onderschat
- Beide onderschattingen doen echter niets af aan de werking van de in het bestemmingsplan opgenomen gebruiksregel: die regel zorgt er voor dat er geen negatieve effecten zijn op de instandhoudingsdoelstellingen van de nabij gelegen Natura2000 gebieden
- Het model waarmee de gebiedsemissies worden berekend is aangepast:
 - Er blijkt één omstreden melkveestal in het gebied te zijn
 - Als de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan het gebiedsmodel worden aangepast aan de uitspraak van 7 september is er geen verandering in het patroon van de analyse van de interne salderingscapaciteit
 - Vooralsnog zijn er geen overwegende gevolgen voor de beoordeling van de uitvoerbaarheid van het plan als geheel

4.3 Conclusies

Op basis van het toetsingsadvies dat op 22 juli 2022 is uitgebracht over het planMER in het kader van het bestemmingsplan Buitengebied Someren - Deelgebied 4 van de gemeente Someren (uitgebracht op 7 april 2022), is het planMER aangevuld. Daarbij is rekening gehouden met het advies van de Commissie. Vastgesteld is dat een aanvullende Passende Beoordeling niet nodig is om ecologische effecten in dit stadium uit te kunnen sluiten. Het planMER bevatte al wel voldoende (ecologische) informatie om een weloverwogen besluit over het (ontwerp) bestemmingsplan te kunnen nemen.

Ook is in deze aanvulling ingegaan op de consequenties van de uitspraken van de Raad van State van 7 september 2022 over de betrouwbaarheid van een aantal RAV-emissie factoren. Op basis van deze aanvullingen luidt de conclusie dat de bevindingen zoals die in het planMER zijn weergegeven in een paar gevallen een kleine onderschatting geven van de emissies uit het gebied. Een en ander heeft echter geen gevolgen voor de werking van regel 4.4.1, onder t, van het bestemmingsplan: deze planregel zal nog steeds succesvol kunnen voorkomen dat er een negatief effect op zal treden op de kwalificerende instandhoudingsdoelstellingen van de nabij gelegen Natura2000 gebieden.

Daarnaast hebben de uitspraken van 7 september 2022 in beperkte mate gevolgen voor de beschikbare interne salderingscapaciteit en de uitvoerbaarheid van het planscenario. Deze verschillen zijn echter geen reden om het bestemmingsplan te wijzigingen ten opzichte van het ontwerp bestemmingsplan. Door deze aanvulling op het planMER aan de toelichting op het bestemmingsplan toe te voegen wordt een en ander afdoende bij de besluitvorming betrokken.